

APSTIPRINĀTS

Ar Krāslavas novada pašvaldības domes
2023.gada 30.marta lēmums Nr.318
(protokols Nr.4, 3§ 3.1.p.)

KRĀSLAVAS NOVADA CENTRĀLĀS BIBLIOTĒKAS NOLIKUMS

*Izdoti saskaņā Bibliotēku likuma 4.pantu
un Pašvaldību likuma 4.panta 5.punktu*

1. Vispārīgie noteikumi

1.1. Krāslavas novada centrālā bibliotēka (turpmāk tekstā – novada centrālā bibliotēka) ir Krāslavas novada pašvaldības (turpmāk tekstā – pašvaldība) kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kas pakļauta Krāslavas novada pašvaldībai un, Bibliotēku likuma noteiktajā kārtībā reģistrēta Latvijas Republikas Kultūras ministrijā, veic pasaules kultūras mantojuma – iespieddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, katalogizēšanu, bibliografēšanu un saglabāšanu, kā arī nodrošina tajā esošās informācijas publisku pieejamību un tās izmantošanu.

1.2. Bibliotēkas darbības tiesiskais pamats ir Bibliotēku likums, MK noteikumi, citi normatīvie akti, Krāslavas novada pašvaldības lēmumi un rīkojumi, kā arī Krāslavas novada centrālās bibliotēkas nolikums (turpmāk – Nolikums).

1.3. Bibliotēka veic arī reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas Krāslavas novadā, pamatojoties uz Bibliotēku likuma 12.panta nosacījumiem. Reģiona galvenās bibliotēkas funkciju veikšana tiek finansēta no Krāslavas novada pašvaldības budžeta līdzekļiem.

1.4. Bibliotēkas krājumos esošie iespieddarbi, elektroniskie izdevumi, rokraksti un citi dokumenti neatkarīgi no to autoru politiskās, ideoloģiskās, reliģiskās un cita veida orientācijas vai informācijas, kas tajos ietverta, ir pieejami ikvienai personai bibliotēkas lietošanas noteikumos noteiktajā kārtībā.

1.5. Bibliotēka attiecībā uz krājumu ir neatkarīga. Ierobežojums bibliotēkas krājuma veidošanā var noteikt tikai likums.

1.6. Bibliotēkai ir juridiskas personas statuss, tai ir savs rēķins bankā, savs zīmogs ar bibliotēkas nosaukumu un sava atribūtika.

1.7. Lēmumu par Bibliotēkas reorganizāciju vai likvidāciju pieņem Krāslavas novada pašvaldība, ņemot vērā Latvijas Bibliotēku padomes atzinumu.

1.8. Bibliotēkas juridiskā adrese: Dīķu iela 5, Krāslava, Krāslavas novads, LV-5601.

2. Bibliotēkas uzdevumi.

2.1. Attīstīt bibliotēku par izglītības, informācijas, kultūras un sabiedriskās saskarsmes centru, nodrošināt operatīvus un kvalitatīvus sabiedrības vajadzībām atbilstošus informācijas pakalpojumus, sniegt atbalstu vietējās sabiedrības attīstībā;

2.2. Sniegt visiem apmeklētājiem bezmaksas bibliotekāros, bibliogrāfiskos un uzziņu informatīvos pakalpojumus, lai apmierinātu iedzīvotāju garīgās, radošās, izglītības, profesionālās un brīvā laika pavadīšanas vajadzības un intereses.

- 2.3. Komplektēt bibliotēkas krājumu, veikt jaunieguvumu bibliotekāro apstrādi, nodrošināt iespieddarbu un citu materiālo vērtību uzskaiti, saglabāšanu un norakstīšanu, atbilstoši normatīvo aktu prasībām un bibliotēkas krājuma komplektēšanas un attīstības koncepcijai, koordinēt novada bibliotēku krājuma komplektēšanu.
- 2.4. Rūpēties par informācijas un komunikāciju tehnoloģiju ieviešanu un attīstību bibliotēkā, nodrošināt bibliotēkas lietotājiem bezmaksas pieeju internetam un vispārpieejamiem elektroniskās informācijas resursiem. Datoru un interneta izmantošanas kārtību nosaka bibliotēkas lietošanas noteikumi.
- 2.5. Veidot bibliotēkas elektronisko katalogu un datu bāzes, veikt bibliogrāfisko uzziņu un informācijas darbu, nodrošināt savu krājumu, datu un informācijas sistēmu pieejamību ikvienam lietotājam, papildināt ar saturu bibliotēkas mājas lapu;
- 2.6. Nodrošināt valsts un pašvaldību institūciju sagatavotās un publicētās informācijas pieejamību;
- 2.7. Organizēt bibliotēkas, literatūras un lasīšanu popularizējošus pasākumus;
- 2.8. Organizēt bibliotēkas darbinieku tālākizglītības un apmācību pasākumus;
- 2.9. Veikt bibliotēkas darba procesus atbilstoši bibliotēku nozares nacionālo standartu prasībām.
- 2.10. Sadarboties ar citām republikas bibliotēkām dokumentu un informācijas apmaiņā, iekļauties Starpbibliotēku abonementu sistēmā.
- 2.11. Veikt citus normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus.
- 2.12. Novada centrālās bibliotēkas kā reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas ir:
 - 2.12.1. Koordinēt Krāslavas novada publisko un skolu bibliotēku darbību;
 - 2.12.2. Apkopot un analizēt Krāslavas novada publisko un skolu bibliotēku darba profesionālo un statistisko informāciju. Nodrošināt bibliotēku statistiskās informācijas savlaicīgu ievietošanu Latvijas digitālajā Kultūras kartē un atskaišu iesniegšanu Latvijas Nacionālajai bibliotēkai un Kultūras ministrijai;
 - 2.12.3. Koordinēt informācijas un komunikācijas tehnoloģiju ieviešanu, bibliotēku informācijas sistēmas darbību reģionā, veidot Krāslavas novada bibliotēku elektroniskās datu bāzes un kopkatalogu;
 - 2.12.4. Veikt bibliotēku darba pamatprasību pārraudzību, sniegt metodisku un konsultatīvu palīdzību reģiona bibliotēkām, vākt, apkopot un analizēt informāciju par to darbu, popularizēt labāko bibliotēku darba pieredzi;
 - 2.12.5. Veikt Krāslavas novada publisko bibliotēku darba tehnoloģijas pamatprasību pārraudzību, sniegt tām nepieciešamo profesionālo un konsultatīvo palīdzību (semināru, kursu, pieredzes apgūšanas pasākumu organizēšanā, bibliotēku apmeklējumi uz vietām, profesionālo konkursu organizēšana);
 - 2.12.6. Piedalīties Krāslavas novada esošo pagastu pašvaldību publisko bibliotēku darba novērtēšanā un to vadītāju pieņemšanas un atlaišanas jautājumu izskatīšanā.

3. Bibliotēkas tiesības

- 3.1. Patstāvīgi veikt šajā nolikumā paredzēto darbību, noteikt šīs darbības virzienus un Bibliotēkas lietošanas kārtību.
- 3.2. Saskaņā ar šo nolikumu veidot Bibliotēkas struktūru;
- 3.3. Saņemt no Krāslavas novada pašvaldības nepieciešamo finansiālo, materiālo un tehnisko nodrošinājumu Bibliotēkas darbības un funkciju izpildes nodrošināšanai un attīstībai.
- 3.4. Saņemt valsts budžetā paredzētos līdzekļus ar Bibliotēkas attīstību saistītu projektu un programmu realizēšanai, piedalīties projektu konkursos un saņemt līdzekļus projektu realizācijai.

- 3.5. Veikt saimniecisko darbību, kas nav pretrunā ar bibliotēkas uzdevumiem.
- 3.6. Sniegt maksas pakalpojumus atbilstoši Latvijas Republikā spēkā esošo normatīvo aktu prasībām, kuru izcenojumi noteikti Bibliotēkas lietošanas noteikumos: iespieddarbu un citu dokumentu kopēšanu, informācijas izdrukas no datora, tematiskās informācijas apkopošanu un citus Bibliotēkas lietošanas noteikumos paredzētos maksas pakalpojumus.
- 3.7. Izmantot maksas pakalpojumu, ziedojumu vai dāvinājumu, kā arī saimnieciskās darbības rezultātā iegūtos līdzekļus Bibliotēkas darbības attīstīšanai tālākizglītībai, zinātniskās pētniecības darba nodrošināšanai, Bibliotēkas krājuma papildināšanai, darba procesu uzlabošanai.
- 3.8. Komplektēt Bibliotēkas krājumu, pasūtot vai iepērkot literatūru izdevniecībās, grāmatu tirdzniecības organizācijās vai no individuālajiem izplatītājiem;
- 3.9. Normatīvajos aktos noteiktā kārtībā norakstīt no Bibliotēkas krājumiem iespieddarbus un citus dokumentus.
- 3.10. Reproducēt izdevumu kopijas, ievērojot normatīvo aktu prasības.
- 3.11. Patstāvīgi sadarboties ar bibliotēkām Latvijā un ārvalstīs, apvienojoties asociācijās, apvienībās, biedrībās un citās sabiedriskajās organizācijās, piedalīties to darbībā.
- 3.12. Iesniegt priekšlikumus Krāslavas novada pašvaldībai par Bibliotēkas darbību.
- 3.13. Saņemt konsultatīvu un metodisku palīdzību profesionālās darbības jautājumos no augstākstāvošām organizācijām.
- 3.14. Īstenot citas normatīvajos aktos noteiktās tiesības.

4. Organizatoriskā struktūra un vadība

- 4.1. Bibliotēkas struktūru apstiprina Krāslavas novada pašvaldība, ievērojot Bibliotēku likuma un citu normatīvo aktu prasības.
- 4.2. Bibliotēkas darbības uzraudzību veic novada pašvaldības izpilddirektors.
- 4.3. Novada centrālo bibliotēku vada direktors, kuru ieceļ amatā un atbrīvo no amata Krāslavas novada pašvaldība, saskaņojot ar Latvijas Bibliotēku padomi.
- 4.4. Bibliotēkas direktors var būt persona, kurai iegūta attiecīga izglītība bibliotēku darba jomā, saskaņā ar Bibliotēku likuma 25. pantu un bibliotēkas darbā iegūts darba stāžs.
- 4.5. Novada centrālās bibliotēkas direktors:
 - 4.5.1. vada un organizē bibliotēkas darbu, nodrošina bibliotēkas darbības nepārtrauktību;
 - 4.5.2. ievērojot normatīvos aktos, pieņem darbā un atbrīvo no darba bibliotēkas darbiniekus, nosaka darba pienākumus un atbildību;
 - 4.5.3. nosaka nodaļu un struktūrvienību uzdevumus, izdod rīkojumus visos bibliotēkas kompetencē esošajos jautājumos;
 - 4.5.4. atbild par bibliotēkas funkciju un uzdevumu veikšanu;
 - 4.5.5. atbild par bibliotēkas mantas, citu resursu un finanšu līdzekļu likumīgu, racionālu un lietderīgu izmantošanu;
 - 4.5.6. iesniedz novada pašvaldībai bibliotēkas darba pārskatus un citu pieprasīto informāciju, sagatavo bibliotēkas budžeta projektu, sniedz priekšlikumus par bibliotēkas darba uzlabošanu;
 - 4.5.7. veic bibliotēkas darba stratēģisko plānošanu, izstrādā attīstības programmas, plānus, pārskatus;
 - 4.5.8. veic normatīvajos aktos un novada pašvaldības lēmumos un rīkojumos noteiktos pienākumus.
 - 4.5.9. bez speciāla pilnvarojuma pārstāv Bibliotēku ar fiziskām un juridiskām personām.

- 4.6. Bibliotēkas direktors nosaka to amatpersonu, kura bez īpaša papildus pilnvarojuma pilda bibliotēkas direktora pienākumus tā prombūtnes laikā.
- 4.7. Bibliotēkas struktūra tiek noteikta ievērojot Bibliotēku likuma un citu normatīvo aktu prasības, lai nodrošinātu tās darbības un galveno mērķu izpildi.
- 4.8. Bibliotēka veido nodaļas, kas nodrošina tās darbības mērķu un galveno uzdevumu izpildi:
- Pieaugušo lasītāju apkalpošanas nodaļa, kurā ietilpst:*
 - abonements,
 - lasītava
 - Bērnu apkalpošanas nodaļa, kurā ietilpst:*
 - abonements,
 - lasītava
 - Krājuma komplektēšanas un apstrādes nodaļa*
 - Bibliogrāfisko uzziņu un novadpētniecības nodaļa*
 - Nodaļa Ezerkalnā*
- 4.9. Bibliotēka nodrošina mazizmantotās literatūras deponētāro glabāšanu un starpbibliotēku abonementa pakalpojumus.
- 4.10. Bibliotēkas nodaļas darbojas vienotā sistēmā. Tām ir izstrādāti nodaļu nolikumi, kurus apstiprina bibliotēkas direktors. To darbu vada nodaļu vadītāji un tās nav juridiskas personas.
- 4.11. Bibliotēkas darbinieku amata pienākumus nosaka amata apraksti, kurus apstiprina Bibliotēkas direktors.

5. Bibliotēkas materiālais un tehniskais pamats.

- 5.1. Bibliotēkas materiālo un tehnisko pamatu veido bibliotēkas ēka, telpas, iekārtas, drošības sistēma un cita manta.
- 5.2. Bibliotēkas materiālo un tehnisko pamatu attīsta, izmantojot pašvaldības piešķirtos līdzekļus un papildus finansēšanas avotus.
- 5.3. Bibliotēkas finansēšana notiek saskaņā ar Bibliotēku likuma 17.pantu.
- 5.4. Bibliotēkas finanšu līdzekļus veido:
- 5.4.1. Pašvaldības budžeta līdzekļi:
 - 5.4.2. Valsts budžeta mērķdotācijas īpašu, ar bibliotēkas darbību, attīstību saistītu projektu un programmu īstenošanai;
 - 5.4.3. Projektos piesaistītie līdzekļi:
 - 5.4.4. Pašu ieņēmumi, tai skaitā no bibliotēkas sniegtajiem maksas pakalpojumiem,
 - 5.4.5. Ziedojumi, dāvinājumi un citi ieņēmumi.

Ar šī Nolikuma stāšanās spēkā atzīt par spēku zaudējušu Bibliotēkas nolikumu, kas apstiprināts Krāslavas novada domes 2011.gada 26.maija sēdē (protokols Nr.6, 9.§